

Het Leuvens Historisch Genootschap bracht op 21 september 2008 een uiterst geslaagd bezoek aan de stad Mechelen. De stad heeft niet alleen een negatieve socio-demografische spiraal met succes gekeerd door in te zetten op haar eigen erfgoed, ze heeft voor haar ontwikkeling ook resoluut gekozen voor het historische stadshart. De vandaag internationaal gekende Lamot-site die door de stad, mits een ultramoderne ingreep, in een zonder schroom gerenoveerde industriële stadswijk als hoog aangeschreven erfgoedcentrum is uitgebouwd, is hiervan het beste voorbeeld.

Een tweede – minder emblematisch, maar erg relevant - voorbeeld is het zogenaamde Huis van de Mechelaar, functioneel een noodzakelijke uitbreiding en modernisering van de stedelijke administratie en vormelijk een bijna letterlijk 'open (stad-)huis' waar oude en nieuwe Mechelaars ontvangen worden op het niveau van de straat.

Het 'Huis van de Mechelaar' is een ontwerp van de architecten Thomas Nollet en Hilde Huyghe en werd geopend in juni 2006. De stedelijke administratieve diensten, die zoals in vele andere steden groeien samen met de bevolkings- en bebouwingstoename, is gevestigd in een prachtig complex aan de Grote Markt, bestaande uit de gotische gebouwen van het stadhuis en de hallen, uitgebreid in de tweede helft van de 20ste eeuw om een rustgevend binnenplein te omsluiten.



Enerzijds is er het steeds terugkerend plaatsgebrek voor de groeiende administratieve diensten, die omliggende gebouwen gingen bevolken, waardoor de burger van hot naar her werd gestuurd.

Anderzijds was er de symbolische 'drempel' om het stadhuis te betreden en was het parcours in die statige gebouwen verre van doorzichtig.

De opzet van de nieuwbouw was dan ook om de dienstverlening van de stedelijke administratie naar de inwoners van de stad te centraliseren, te vereenvoudigen en toegankelijker en klantvriendelijker te maken.

Dit centraliseren werd nogal letterlijk genomen: men koos voor een bouwperceel net naast het bestaande stadhuis, in het centrum van de historische stad en net tussen twee druk belopen handelsstraten.



Tussen het bestaande stadhuis en de nieuwe gevel ontstaat zo een doorsteek op maat van de wandelaar. De verbinding tussen het bestaande stadhuis en de nieuwe uitbreiding is een glazen brug. Een metropolitane geste op schaal van de historische stad.

Ook het toegankelijk maken werd letterlijk genomen: het gebouw presenteert zichzelf als een 'stadswinkel', een stedelijk warehouse met open deuren en zonder drempel, waar je binnenslentert zonder het te beseffen. De omzeggens volledig transparant beglaasde gevel geeft eenieder een inkijk in het wel en wee van de stadsdiensten.

Zo staat het symbool voor de openbaarheid en de openheid van het Mechelse stadsbestuur. Binnen zijn alle loketfuncties samen met de infobalie, een jeugdcafé en een kinderoek, samengebracht, met op de verdiepingen plaats voor vergaderzalen, leslokalen en de sport-, informatie- en ombudsdiensten.

Wat veel andere steden niet durven, doet Mechelen met zijn nieuw 'Huis van de Mechelaar' wel: resoluut kiezen voor een centraal gelegen site met een gedurfde maar kwaliteitsvolle nieuwe architectuur, die symbool staat voor wat de stad wil uitdragen. Maar er is meer.

Bouwen in het historische centrum betekent steeds zich inschrijven in een bijzonder gelaagde omgeving. In een stadscentrum zijn sporen aanwezig van duizenden jaren bewoning, bebouwing en verbouwing. Bij de planning van de nieuwbouw werd dan ook reeds voorzien dat de Mechelse dienst voor stadsarcheologie alle kansen kreeg om de bestaande bebouwing te inventariseren, maar ook de tijd te nemen onder de grond van de afgebroken panden te woelen. De start van de bouw werd zelfs met instemming van alle partijen uitgesteld om de archeologen meer tijd te gunnen de bouwsporen bloot te leggen, op te tekenen en te interpreteren.

Zo is Mechelen niet alleen een Huis van de toekomst rijker maar biedt ze ook een blik op haar eerbiedwaardig verleden.

Haaah... (zucht)... konden wij maar over alle stedelijke ontwikkelingsprojecten zulke lovende recensies schrijven!

